

OPINIÓ

11

Vacances pressupostades

Toni Canis

13

Corea, un vestigi...

Antoni Castel

14

Albert Londres

Xavier Vinader

15

La premsa dels catalans

Salvador Cardús

16

Hristo!, que deia Fuster

Ramon Barnils

Flors per als uns ...

J. J. Pérez Benlloch

La història a les aules

Pau Viciano

17

El caragol de Maupertuis

Martí Domínguez

71

L'opinió de Pere Gimferrer

Agustí Pons

82

Un funeral a l'Horta

Joan Francesc Mira

Monopoli d'estat

La Declaració de Barcelona, signada recentment per les principals forces nacionalistes de Catalunya, Euskadi i Galícia, és un document on es constata que vint anys després del restabliment de la democràcia encara no s'ha resolt l'articulació plurinacional de l'estat espanyol ni s'ha aconseguit un reconeixement suficient de la seua pluralitat lingüística i cultural. Això que CiU, PNB i BNG han dit moltes vegades per separat, ara ho han plasmat en una declaració conjunta, que l'únic que fa és demanar un altre model d'estat que simplement reconega de manera més efectiva que hi ha quatre nacions, la catalana, la basca, la gallega i la castellana, i que per tant compartisca la sobirania entre les nacions que l'integren de manera més equitativa.

La Declaració de Barcelona ha despertat una onada de declaracions crítiques, provinents de les principals forces polítiques estatals, i concretament del PP i el PSOE. S'ha acusat els partits signants d'estar fora de la Constitució o de voler trencar l'estat, quan justament el que fa el text és apostar per l'estat, però per un estat diferent. I és aquí on està el problema.

Les crítiques a la Declaració respiren el desig d'exclusivitat sobre un model d'estat en contra o a favor del qual també tenen dret a opinar les formacions nacionalistes, perquè també són estat. Ningú, ni el PSOE ni el PP, té el monopoli sobre com cal articular l'estat. El que sí que ha quedat demostrat és que hi ha dues visions oposades. Una és la que pretén i busca un estat uniformat i homogeni, on no hi càpiga el reconeixement intern de la diferència. Des d'aquesta visió, que comparteixen PP, PSOE i IU, s'ha buscat diluir el principi

constitucional que estableix la distinció entre nacionalitats i regions, harmonitzant el desenvolupament de l'estat autonòmic, intentant convertir Catalunya o Euskadi o Galícia en una comunitat autònoma més. Però també hi ha una altra manera de veure l'estat, perifèrica des del punt de vista geogràfic o de correlació de forces. És la que creu que és possible la convivència de diferents nacions dins un sol estat. És la que recull la Declaració de Barcelona i que, de moment, els partits espanyols majoritaris no accepten.

“Hi ha una altra manera de veure l'estat, perifèrica des del punt de vista geogràfic, que aposta per la convivència de diferents nacions dins un sol estat.”

La foto conjunta de CiU, PNB i BNG posa nerviosos els partits estatals perquè els amenaça el seu monopoli sobre el model d'estat. Davant d'això, poden reaccionar a la defensiva, contrapactant el tancament de l'estat, o obrint-se al diàleg, sense descartar, si cal, retocs constitucionals per plasmar millor el reconeixement de la diversitat. La Constitució, que no és sagrada, va ser fruit d'un pacte en una conjuntura determinada que ja ha estat superada. El model autonòmic que estableix va ser creat per donar una articulació satisfactòria a les reivindicacions nacionals de Catalunya i Euskadi, principalment. Si les forces més representatives d'aquests països creuen que el model s'ha esgotat, o no serveix, és perfectament legítim reclamar un nou pacte constituent.

L'única cosa que oblidava la Declaració de Barcelona és que la nació catalana no es limita només a la comunitat autònoma de Catalunya, sinó que s'estén més enllà. La millor manera de superar aquest dèficit és que les formacions nacionalistes més representatives del País Valencià i les Illes Balears se sumen al front comú endegat a Barcelona. ■